

ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΦΥΤΩΡΙΟ ΠΛΑΤΑΝΙΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται κυρίως για τις Δ', Ε' και Στ' Τάξεις του Δημοτικού.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (9:00-13:30 ή 9:00-16:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι το απόγευμα. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί το πρόγραμμα να ολοκληρωθεί μέχρι τις 13:30 ή και πιο νωρίς τότε θα γίνουν σχετικές συνεννοήσεις των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του Κέντρου.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Σημείωση 3: Το πρόγραμμα διεξάγεται στο δασικό φυτώριο Πλατανιών.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

1. Γνωρίσουν δασικές εργασίες που γίνονται στο Φυτώριο Πλατανιών.
2. Κατανοήσουν τη σημασία των φυτωρίων στον εμπλουτισμό και στην προστασία του δασικού μας πλούτου,
3. Εξοικειωθούν με μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του δάσους του Τροόδους.
4. Γνωρίσουν διάφορα είδη κυπριακών δασικών φυτών, όπως επίσης να κατανοήσουν τους μηχανισμούς προσαρμογής τους στις ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες του νησιού.
5. Γνωρίσουν τρόπους διαχείρισης συγκεκριμένων ομάδων φυτών (ξενικά, ενδημικά, απειλούμενα κ.λπ.).
6. Συγκρίνουν τον τρόπο που γίνονται οι δασικές εργασίες σήμερα και παλαιότερα στην Κύπρο.
7. Κατανοήσουν ότι η διαχείριση του δάσους πέρα από την οικολογική του σημασία, συνδέεται άμεσα με την κοινωνικό-οικονομική αειφορία ενός τόπου.
8. Συνειδητοποιήσουν ότι η προστασία και διατήρηση των δασών είναι υπόθεση όλων μας.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00- 9:30

Άφιξη- καλωσόρισμα- ξενάγηση στο δασικό φυτώριο Πλατανιών.

9:30- 10:10

Εισαγωγή στο θέμα του προγράμματος μέσα από συζήτηση σχετικά με τη διαδικασία παραγωγής φυτών και τους σκοπούς τους οποίους εξυπηρετεί η λειτουργία ενός δασικού φυτωρίου. Γίνεται αναφορά στην ιστορία του φυτωρίου και στους σκοπούς τους οποίους εξυπηρετεί.

10:10-11:30

Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται από το/τη δασικό λειτουργό σχετικά με τα στάδια παραγωγής των δασικών φυτών και συμμετέχουν στις δασικές εργασίες που γίνονται στο φυτώριο (ετοιμασία μείγματος χώματος, γέμισμα δοχείων, συλλογή σπόρων/ σπορά, ετοιμασία μοσχευμάτων κ.λπ.). Ανάλογα με την περίοδο, οι μαθητές/μαθήτριες έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν διάφορους τρόπους παραγωγής φυτών (με σπόρους, μοσχεύματα κ.λπ.).

Οι μαθητές/μαθήτριες γνωρίζουν διάφορα δασικά φυτά που παράγονται στο φυτώριο και εντοπίζουν μορφολογικά χαρακτηριστικά που τους επιτρέπουν να επιβιώνουν στις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στις περιοχές για τις οποίες προορίζονται (π.χ. προσαρμογές ξηρανθεκτικών φυτών στη λειψυδρία, προσαρμογές φυτών που επιβιώνουν σε ψυχρότερες ή θερμότερες συνθήκες κ.λπ.). Οι μαθητές/τριες εξοικειώνονται με τρόπους διαχείρισης διαφόρων ομάδων φυτών (ενδημικά, ξενικά, απειλούμενα, εξωτικά) κ.λπ.

11:30- 12:00

Συζητείται ο ρόλος του δασικού φυτωρίου στον εμπλουτισμό του δασικού πλούτου της Κύπρου. Γίνεται διάκριση ανάμεσα στο δασικό φυτώριο και άλλους τύπους φυτωρίων, ως προς τα φυτά που παράγονται και τους στόχους που το καθένα εξυπηρετεί. Οι μαθητές/μαθήτριες μέσω της τεχνικής του εννοιολογικού χάρτη αποτυπώνουν τον ρόλο, την αναγκαιότητα, τις μεθόδους παραγωγής δασικών φυτών κ.λπ. στο δασικό φυτώριο Πλατανιών.

12:00- 13:30

α) Οι μαθητές/μαθήτριες δημιουργούν τις δικές τους ιστορίες σειροθετώντας εικόνες που σχετίζονται με δασικές εργασίες στο δάσος του Τροόδους σε παλαιότερες εποχές αλλά και στις μέρες μας και συζητούν για τον ρόλο των δασονόμων στη δημιουργία, προστασία και διατήρηση των δασών στην Κύπρο. Συζητούνται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν τα δάση της Κύπρου (π.χ. πυρκαγιά, ρύπανση, λατόμηση, αλόγιστη τουριστική ανάπτυξη) και μέθοδοι πρόληψης και προστασίας τους.

β) Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να αναλάβουν τη διαμόρφωση μιας δασικής περιοχής, με την τεχνική της χαρτογράφησης. Συγκεκριμένα, αφού τους δοθούν τα σχετικά δεδομένα, καλούνται να εισηγηθούν τρόπους διαμόρφωσης του δάσους λαμβάνοντας υπόψη τις δασικές εργασίες που θα πρέπει να γίνονται πριν και κατά τη

διάρκεια της δάσωσης (επεξεργασία του εδάφους, άρδευση κ.λπ.) καθώς επίσης και να συνεκτιμήσουν τις ανάγκες που προκύπτουν λόγω της ορεινής μορφολογίας του εδάφους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους ελαφρύ μεσημεριανό φαγητό ή το σχολείο να κάνει διευθετήσεις για να γευματίσουν οι μαθητές σε εστιατόρια της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εργασία στο πεδίο.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.